

Külitses hakatati folklooripeo traditsiooni

Meediakanalitesse paiskunud uudis vabariigi valitsuse plaanist kaotada KOV-de kaardilt elujõuline ja edukas Ülenurme vald ning sundida kaks naabrit mõistuseabielusse ühise perekonnanimega Kambja oli veel suhteliselt värske ja šokk alles kammitse keelepaelu. Ehkki leidus juba ka agaraid, kes sotsiaalmeedia kinniste gruppide nimes niikui lipsti! ühe kohanime teisega asendasid...

Selle, revolutsioonilise pöördega ähvardava nädala lõpus, 17. juunil peeti Külitses Aida Peosaali ees esimest folklooripidu. Pärast kestvaid kehvaõitu kevadilmasid oli jälle üks kena päikeseline päev ja rahvastki kogunes rahvamuusikast ja –tantsust mõnusat elamust saama üksjagu.

Avasõnad ütles peole vallavanem Aivar Aleksejev ja avaldas rõõmsat lootust, et algavast saab tulevikus üks valla traditsiooniline kultuurisündmus. Esmakordselt toodi rahva ette ka kaunitult voogav Külitse luigepaariga lipp, mille kavand üle-eelmisel aastal siinsel külapäeval rahva poolt parimaks oli hääletatud.

Ning võiski alata mõnusalt rahvuslik folklooripidu. Aida Peomaja perenaine Merilii Raidssalu loetles ja tunnustas esinejaid: TÜ Rahvakunsti ansambel, kelle esituses pakuti rahvatantsu mudilasrühmadest vilistlasrühmani – aitäh, Mae Viires; viuldajate ansambel Mosaiik, juhendajaks Karmen Kääramees; rahvamuusikaansambel Perepill, juhendaja Kalle Raidssalu, ja Pillipuu, juhendaja Merle Soonberg. Torupilli mängis Kaido Reivelt. Tantsulustile andis hoogu ansambel Untsakad.

Maiustused olid Kommipommilt, kogu ettevõtmist toetas Ülenurme vald.

Merilii Raidssalu rääkis peo sünniloost: „Idee korraldada ilus folklooripidu sündis juba palju aastaid tagasi. Viimase tõuke see just sel aastal korraldada andis meie suguvõsa orkestri Pillipuu 60. tegutsemisaasta. Olles ise sellesse

Külitsesse kogunenutele soovis head peotuju vallavanem Aivar Aleksejev, peokülalised said imetleda ka Külitse lippu. Foto: Maire Henno

musikaalsesse suguvõssa sündinud ja rahvamuusika sees üles kasvanud, tekkis mul mõte teha teoks ammune plaan rahvalikust peost, mille raames tähistada ka selle suure ja musikaalse suguvõsaorkestri juubelit. Laval oli nii ühendorkester Pillipuu kui ka selle väiksemad harud eraldi – väike Pillipuu ja Perepill. Ei saa mainimata ka jätta rahvatantsugruppe oma ilusates rahvariietes sirge rühiga tantsu löömas. Vaprad pealtvaatajad trotsisid kõrvetavat päikest kuni lõpuni. Untsakate saatel tantsiti kokku kolm tundi ja kauemgi, kuna pillimehi plaksutati lavale tagasi.

Tagasisidet publikult olen saanud vaid positiivset. Oodatakse järgmist pidu ja küllap see tulebki!”

Nädalpäevi hiljem oli suvi saabunud ning Ülenurme valla ja põllumajandusmuuseumi ühine jaanipidu tõi muuseumiõuele rohkesti peomeeleolus rahvast. Räägiti selle peo juurde kuuluvatest kommetest, üht-teist näidati ette ja tehti teoks. Muuhulgas anti jaanilõkke süüdanud vallavanem Aivar Aleksejevile kätte paar vihta ning selle juurde käisid ka õpetussõnad: kui viht õnnestub üle lõkke heita, tuleb valla kordaminekuterikas ja asjalik aasta. Ehkki asjatundlikult koostatud jaanilõkke leegid käisid selleks ajaks juba kõrgele, lendasid mõlemad vihad elegantselt kõrge kaarega üle jaanitule. Ümberolijad väljendasid selle üle kaugelkostuvat häämeelt – Ülenurme valla tuleb hea aasta!

MAIRE HENNO

Mis meist saab?

Ülenurme Vallavolikogu on olnud vastu haldusreformi seadusest tulenevale valdade sundühendamisele. Vabatahtliku ühinemisega ei ole mindud kaasa seepärast, et meie valla ei ole mingeid näitajaid, mis läheksid vallarahva jaoks mõne naabervallaga liitumise tagajärjel paremaks, pigem vastupidi. Pealegi täidab vald seaduses ettenähtud kriteeriumi – 5000 elanikku (Ülenurme valla elanike arv oli seisuga 15.05.2017. a 7658 inimest).

Silmas pidades Ülenurme valla asukohta, võis arvata, et Eesti Vabariigi Valitsus püüab Ülenurmet kellegagi sundühendada. Seetõttu oli Ülenurme vald ka nende hulgas, kes pöördus Riigikohtusse taotlemaks haldusreformiseaduse põhiseadusevastaseks tunnistamist.

Ülenurme valla kohta on haldusreformi Lõuna-Eesti piirkondliku komisjoni poolt tehtud kaks erinevat ettepanekut: ühineda Nõo, Haaslava ja Kambja vallaga või ühineda Kambja vallaga. Komisjonil oli olemas ka töövariant, mida Tartu maavanem näitas Tartumaa valdade vallavolikogude esimeeste ja vallavanemate kohtumisel Eesti Vabariigi presidendiga – sellel oli Ülenurme vald jäetud iseseisvaks. Seega ei ole ka vabariigi valitsuse nõuandval komisjonil olnud ühest argumenteeritud põhjendust Ülenurme valla kellegagi ühendamiseks.

Rahvahääletusel oli 98% meie valla hääletanutest vastu Kambja valla ja Ülenurme valla sundühendamisele uueks vallaks nimega Kambja vald. Sellise nimevaliku põhjenduseks on toodud, et Kambja on ajalooliselt varem mainitud põlise kihelkonna nimi.

Seega arvestades rahva tahet ja kõiki argumente tuleb tõenäoliselt minna kohtusse vabariigi valitsuse määruse vastu, millega Ülenurme vald sundühendatakse Kambja vallaga. Paraku lehematerjalide esitamise ajaks (22.06.2017 kell 10.30) ei ole veel Ülenurme Vallavalitsusele esitatud sundühendamise määrust, seega ei ole võimalik ka kohtu poole pöörduda.

AIVAR ALEKSEJEV,
Ülenurme vallavanem

Külapäev 20. augustil

Sel aastal tähistavad

KÜLAPÄEVA

Räni, Lemmatsi ja Õssu küla

20. augustil kell 14.00 – 18.00

Räni alevikus Päikeseratta

maaüksusel Ränirahnu tee ääres (Ekarose kõrval).

Laulame, tantsime, teeme sporti. Lastele on palju huvitavat tegevust.

Tule Sinagi ja saa osa toredast päevast!

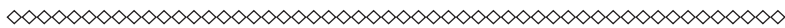

Ülenurme Vallavolikogu juuniistung

Ülenurme Vallavolikogu VIII koosseisu XXXIV istung toimus 13. juunil k.a. Istungist võttis osa 14 volikogu liiget, puudusid T. Kivend, Ü. Karpov, Ü. Nooska.

1. Vallavolikogu sekretäri tööülesandeid kinnitati täitma arendusjuht Kristi Kull.
2. Otsustati kinnitada vallavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvuks 19 liiget.
3. Moodustati Ülenurme valla valimiskomisjon 15. oktoobril 2017. a toimuvateks Ülenurme Vallavolikogu valimisteks.
4. 15. oktoobril 2017. a toimuvaks Ülenurme Vallavolikogu valimiseks moodustati üks 19-mandaadiline valimisringkond. Valimisringkonnas nr 1 asuvad Tõrvandi alevik, Ülenurme alevik, Räni alevik, Külitse alevik, Soinaste küla, Lepiku küla, Uhti küla, Läti küla, Täsvere küla, Lemmatsi küla, Laane küla, Össu küla, Soosilla küla, Reola küla.
5. Kuulati revisjonikomisjoni aruannet.
6. Otustati kinnitada Ülenurme valla konsolideerimisgrupi 2016. aasta majandus-aasta aruanne.
7. Otsustati osaleda Tartumaa ühistranspordikeskuse asutamises.
8. Otsustati kutsuda järgmisele volikogu istungile selgituste saamiseks MTÜ Kaasiku Aiad esindaja Peenra katastriüksuse tasuta kasutamise lepingu sõlmimise kohta.

KRISTI KULL,
Ülenurme valla arendusjuht

Lennu 42 kortermaja rekonstrueerimine

SA KredEx rahastas Ülenurme Vallavalitsuse taotluse Lennu 42 korterelamu rekonstrueerimiseks summas 264051,88 eurot.

Projekti raames teostatavad rekonstrueerimistööd on järgmised:

- korterelamu fassaadi rekonstrueerimine ja soojustamine ning sellega kaasnevad tööd;
- korterelamu katuse ja katuslae rekonstrueerimine ning soojustamine;
- korterelamu akende ja välisuste vahetamine ning nendega kaasnevad tööd;
- korterelamu küttesüsteemi rekonstrueerimine, tasakaalustamine ja küttesüsteemi tasakaalustamise protokoll koostamine;
- korterelamu vee- ja kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimine;
- korterelamule uue soojustagastusega ventilatsioonisüsteemi ehitamine ja ventilatsioonisüsteemi moodistamise protokoll koostamine;
- korterelamu üldkasutatavatel pindadel asuva hoone elektrisüsteemi osaline rekonstrueerimine;
- rekonstrueerimistööde teostamisel üldkasutatavate pindade ja korterite akende soojustuse tasapinda paigaldamise ning kütte- ning ventilatsioonisüsteemi väljaehitamise tuleneva siseviimistluse taastamine;
- korterelamu rekonstrueerimisel trepimademetele panduste ja käsipuude paigaldamine, tagamaks liikumispuudega inimestele hoonesse sissepääs.
- Rekonstrueerimistööd teostab AS Tartu Ehitus; tehniline konsultant OÜ Ehitusseire, Kuldar Käsper; omanikujärelevalve OÜ Ehitusseire, Kuldar Käsper.

Euroopa Liit
Ühtekuuluvusfond

Eesti
tuleviku heaks

Korterelamu rekonstrueerimine
Lennu 42 Reola küla
PROJEKTI NIMETUS

Korterelamu rekonstrueerimine
PROJEKTI EESMÄRK

KRISTI KULL

Valla eakate suvine ekskursioon 3. augustil k.a

Seekordne suvine ekskursioon eakatele viib meid Peipsimaale.

Päeva alustame Alatskivi lossi uudistamisega.

Alatskivi identiteet seisneb suuresti ajaloos – legendides ja müütides, mida räägitakse nii lossi kui kogu ümbruse kohta. Kogu mõisakompleksi, mida küll algsel kujul enam ei ole, võimaldab tunnetada aja kulgemist. Paljud hooned on hävinud, mitmed saanud uue sisu ja funktsioonid, kuid mõisa peahoone lossi näol viib meid ajas tagasi XIX sajandisse.

Lossist liigume edasi Sibulateele, kus külastame Varnja palvelat.

Varnja vanausuliste palvemaja on armas ja hubane ning rikkaliku ikonostaažiga paik Peipsi kaldal. Kohaliku vanausulise pajatuste saatel saab huvitava ülevaate vanausuliste elust ja ajaloost.

Päevaplaani kuulub ka Voronja galerii visiit.

Voronja galerii on 2014. aasta suvel ukсед avanud õdus kohake Varnja külas. Tegutseb vanas kalurimajas suviti. Nii maja kui hoov muutuvad kunstinäituseks, kus ringi uudistades kohtud tõenäoliselt ka härra Voronini ja tema abilistega. Külalistele pakutakse midagi magusat. Proua Voronja aga laotab külaliste ette oma võrratud nukuperekonnad.

Samuti heidame pilgu Kolkja Vanausuliste muuseumile.

Tartumaal Kolkja külas asuvas muuseumis saab näha vanausuliste traditsioonilisi riideid, tarbeesemeid, käsitööd, tööriistu, fotosid, raamatuid ja muud. Vene vanausulised – staroverõ – järgivad oma usulisi tavasid muutumatult juba üle 1000 aasta. Eestis on 11 vanausuliste kogudust umbes 15 000 liikmega. Peipsiääre valla territooriumil on neli tegutsevat kogudust.

Lähemat uurimist väärrib ka Peipsimaa Külustuskeskus ja sigurimuuseum.

Peipsimaa Külustuskeskus asub Peipsimaa südames, põlises vene vanausuliste ridakülas Kolkjas Tartumaal 19. sajandi lõpus ehitatud endises vanausuliste elumajas. Sigurimuuseumis eksponeeritakse sigurikui-vatusahju aastast 1893. Kajastuvad lood sigurikasvatusest Peipsimaal ja tööriistad. Võimalus jalutada siguripeenarde vahel ja kaasa osta erinevaid siguriga tooteid.

Reis algab hommikul kell 8 (täpne bussi väljusaeg öeldakse registreerimisel). Tagasi Tartusse plaanime jõuda kella 7-8 paiku õhtul.

Osalustasu inimese kohta on 22 eurot. Tasu sisaldab bussi, giidi ja piletite maksumust ning ühte sooja toidukorda.

Reisile saab end registreerida **17. juulil, 19. juulil ja 21. juulil kell 9.00 – 12.00** osalustasu maksmisega **sotsiaalnoõniku (Rahel Tamm)** juures valla majas Pargi 2, Ülenurme alevik, info tel 750 2604.

Lisainfo

tel 5349 1171,
Jana Morozov,
sotsiaalkomisjoni liige

tel 552 3075
Karin Peda,
sotsiaalkomisjoni liige

Tegus maikuu Laululinnu lasteaias

Maikuu oli Laululinnu lasteaias mitmeid toremaid ühiseid ettevõtmisi.

9. mail toimusid Ülenurme Gümnaasiumi staadionil Soinaste Laululinnu kogupere olümpiamängud. Staadionile saabusime rongkäiguga, kus lapsi tervitasid vanemad. Olümpiamängu avasõnad ütles treener Ille Kukk ning soojenduseks järgnes ühistants.

Toimusid 30 m jooks koos vanemaga, pallivise, tõukerattasõit lastele, suunajooks, kaugushüpe, kotihüpe, takistusjooks ja kummikuheide. Tõdesime, et Laululinnu lapsed ja nende vanemad on väga rõõmsameelsed sportlased. Kõik lapsed olid esikohaväärilised ja said kuldmedali. Ürituse eestvedajaks oli liikumisõpetaja Karl koos oma tubli meeskonnaga.

Eerika Laululinnu lasteaia traditsiooniline kevadpidu toimus 30. mail. Selle aasta teema oli „Lindude karneval“. Lapsed ja mõned vanemadki olid riietunud vahvatesse linnukostüümidesse. Õpetajad räppisid koos, lapsed esitasid vanematele linnuteemalisi laule ning kõlasid ka Laululinnu laulud. Pärast kontserti toimus laot, kus sai erinevates keskustes oma osavust proovile panna, meisterdada, külastada kohvikut või osaleda loteriis, kus laste rõõmuks iga loos võitis. Kevadpeo korraldusmeeskonda kuulusid õpetajad ja paljud lapsevanemad. Suur täna vahva ürituse ja meeldiva koostöö eest!

Maikuu toimusid ka Laululinnu lasteaia lõpupeod. Soinaste Laululinnu lasteaia lõpetas sel kevadel kaks rühma: Kuldnokad ja Ööbikud. Veetsime koos imetoredate neli aastat ja lahkumine on raske. Pidudel

esitatud laulude ja tantsudega meenutasid lapsed lasteaias tehtut ja kinnitasid, et on kooliks valmis. Kuldnoka ja Ööbiku rühma lapsed on laia silmaringiga, üksteisega arvestavad ja teevad suurepäraselt koostööd. Täna õpetajaid ja lapsevanemaid, kes korraldasid lastele meeldejäädav lõpupeod!

Eerika Laululinnu lasteaia lõpetas sel aastal kokku 17 last. Tunnistuse said 15 Lehelinnu ja 2 Peoleo rühma last. Lõpupeol mõtisklesid lapsed teemal „Kelleks tahan saada?“. Populaarseimad elukutsed olid turvamees, politseinik, arst, loomaarst, leiutaja, juutuuber, kunstnik, sportlane jne. Lehelinnu ja Peoleo rühma lapsed on aktiivsed algatajad, uudishimulikud ning oskavad suurepäraselt tegutseda ühtse meeskonnana.

Rõõmustame, et Laululinnu pesast lendavad kooli õpihimulised, hoolivad ja tegusad lapsed.

Täna kogu Laululinnu lasteaia peret toimeka ja tegusa aasta eest ning soovin kõigile päikselist suve!

TIINA TREES,
Laululinnu lasteaia direktor

Soinaste lasteaia Laululind Ööbikute rühma lõpetajad.
Foto: Katrin Kais.

Tõrvandi lasteaed „Rüblük“ saatis teele oma 48. lennu

LÕPUPIDU TÕRVANDI LASTEAIAS RÜBLÜK MAI 2017

Kooliteele asuvad endised Rüblükud Rudolf Jürgenson, Hans Ingver, Arabella Klooren, Mirjam Klooren, Emili Kodis, Kaarel Kukk, Andre Kulak, Jandro Kuusk, Jakob-Krostofer Laanejõe, Markus Lajal, Olger Lehepuu, Karl Martin Lubi, Greteli Oden, Karl Marten Pendra, Jakob Pirnipuu, Loviisa Salumaa, Renno Seeba, Joonatan Sepp, Roland Sirm, Remo Tarkus, Keilian Tõnissaar, Grette Vasar.

Ilusat koolitee algust ja tuult tiibadesse!

Foto: Kaarel Tigas

Igal mesilasel oma lend, igal lapsel oma koolitee...

*Me väikesed mummid on kasvanud suureks
ja aeg on lahkuda meie juurest.*

*Teid ootamas on koolitee
ning palju kooliaastaid ees.*

*Jääb mälestuseks sinust, kallis mumm,
me majja maha naerukaja,
sest sinusugust tublit last
just koolil ongi vaja!*

29. mail saatis Ülenurme lasteaia pere oma tarust välja 22 Mesimummi – tulevast esimese klassi õpilast. Kooliseiklustele vastu lendasid Mariel Aaviku, Markus Alep, Meriliis Hallisk, Oskar Hanschmidt, Sabriina Kann, Mariette Lepp, Karl Kristjan Leppik, Sandra Limberg, Maik Merila, Markus Michelson, Liisi Ojaste, Liisbeth Prans, Oliver Põllu, Melissa Lisandra Raig, Robin Riik, Rebeka Rohumägi, Emily Rudissaar, Rudolf Rästas, Anna Tabo, Matthias Teider, Eliise Uibo, Gregor Vahur.

Alles see oli, kui astusite uksest sisse, väike käsi kõvasti ema käest kinni hoidmas, mõnel pisargi silmanurgas. Viis aastat oli teie teiseks koduks Ülenurme lasteaia Mesimummide rühm. See oli aeg täis otimis- ja avastamisrõõmu ning lõputut mängulusti. Ikka ja jälle tuleb naeratus näole, kui meenutame teie toredaid ütlemissi ja vahvaid mängu...

Lapsed otsustavad kontserti mängida. Toolid sätitakse kahte ritta.

Robin: Kuulge, teeme nüüd nii, et suured poisid istuvad tahapoole ja väiksemad ettepoole.

Mariette: Aga tüdrukud? Kuhu siis tüdrukud istuvad? Põrandale või?

Robin: Ei, iga tüdruk otsib ühe poisi ja istub tema kõrvale!

Liisi: Ei ole nii palju vaja sättida! Ma hakkam kohe laulma! Noh, kuullete nüüd või?! Istuge nüüd kõik hästi tasa, laulja kohe tuleb. Ta käib ainult enne pissil ära! (*Läheb jooksupu WCsse.*)

Oliver: (*ohkab südamest*) Ohh! Nii kaua peab ootama!

Robin: Jah! Ma suren siia ära niimoodi!

Liisi: (*hüüab WCst*) Ei hakka mingit surnut mängima! Ma ju tulen juba! Kuuled, tõmban vett juba! (*Jookseb teiste ette, viibutab sõrme*

Robini poole.) Tead, see on kõige inetum, kui sa hakkad keset esinemist siin ära surema! (*Jääb mõttesse.*) Noh, nüüd mul läks meelest ära... Kõik sinu pärast! Ära enam teinekord kontserdile tule!

Sandra: Aga teeme siis hoopis teatrit!

Maik: Jah, arvake ära, kelle ma kohe ära söön!?

Liisi: Ei! Ei ole nii! Hoopis nii, et... näete, arvake ära, mis teater nüüd tuleb! (*Näitab Punamütsikese käpiknukku.*)

Lapsed koos: Punamütsike!

Liisi: Tublid! Emily arvas kõige enne ära, plaksutage talle!

Kõik plaksutavad.

Liisi: Elas kord üks hästi tore vanaema. (*Võtab vanaema käpiknuku ja läheb laste ette, küsib igapähe käest eraldi: Tere, mis su nimi on?*)

Lapsed vastavad.

Liisi: Nojah, ükskord oli siis nii, et Punamütsike tahtis oma toredale vanaemale külla minna. Ta tahtis talle kooki ja veini viia...

Maik: Jälle see veini-jutt! Mina seda küll kuulda ei taha! (*Võtab oma tooli kaasa ja läheb laua äärde joonistama.*)

Liisi: Mida sa nüüd teed! Nii ei saa mängida! Ma kutsun sulle politsei, kui sa teatris käituda ei oska! Teatris ei ole nii, et lähed kohe joonistama! Mina nüüd enam ei mängi. Teater on läbi! (*Paneb asjad kokku ja pomiseb omaette.*) Maik ainult rikub teatrit...

Nüüdseks on üks tähtis etapp elus möödunud, olete muutusteks valmis ja ees ootavad uued väljakutsed. Kui igal aastal olete peale suvepuhkust lasteaeda tulnud, siis seekord on teisiti – astute sisse koolimaja uksest. Kuid teadke, et olete alati lasteaeda oodatud – jagama oma rõõme ja muresid.

Meie siiras tänu kõigile vanematele, kelle leidlikkus ja asjalikkus on meid rõõmustanud läbi aastate. Täname teid usalduse, abi, toetuse ja mõistva suhtumise eest!

Head kooliteed, armsad Mesimummid!

ÜLLE KUTSAR-RUSI JA AIVE RAUD,
õpetajad,
ANNELII THOMSON,
õpetajaabi

ÜLENURME LASTEAED MESIMUMMID KEVAD 2017

Kevad Eerika Laululinnu lasteaias

Lindude Lauluhommik Eerika Laululinnus.
Foto: Tiina Heliste

Eerika Laululinnu lasteaias on läbi kevade olnud mitmeid toreid üritusi.

Märts algas emakeelepäevaga 14. märtsil, kus lasteaeda küllastas raamatukogutädi Helle Kasemets Tammelinna haruraamatukogust. Ta oli lastele kaasa võtnud tutvustamiseks toredaid raamatuid ning jutustas mudilastele muinasloo, mille põhjal hiljem rühmas pilte joonistati. Neist piltidest valmistas iga rühm oma pildiraamatu.

21. märtsil tervitasime kevade algust „Lindude lauluhommikuga“. Sellel üritusel kõlasid laulud lindudest ja esmaettekandele tulid meie oma laulu otsimiseks välja kuulutatud konkursi võitnud laulud. Vahvad linnulaulud õpetas lastele selgeks muusikaõpetaja Triin ja oma rühma nimelindu tutvustavad vaheteksid koostasid rühmaõpetajad.

22. märtsil tähistasime lasteaias veepäeva. Selle vahva päeva läbiviijaks oli meie maja tervishoiutöötaja Kelly oma meeskonnaga. Veepäeva käigus rääkisime palju vee kasulikkusest ning tegime saalis põnevaid katseid veega.

22. märtsi õhtul toimus Eerika Laululinnu lapsevanematele koolitus „Lapse arengu toetamine koolieelses eas“. Selle viis läbi eripedagoog Ülle Kuusik.

Märtsikusse mahtusid veel emotsioonide tunnid rühmades, mida viisid läbi tervishoiutöötaja Kelly ja psühholoog Mari.

Aprillis märksõnadeks kujunesid kevadpühad ja südamenädal. Ke-

vadpühad olid sel aastal meie majas erakordselt värvilised ja lõbusad. Igal päeval oli oma värvikood ja 11. aprillil korraldasid Metsvindid tervele lasteaiale temaatilise mängudehommiku pargis. Veel said kõik soovijad osaleda ülemajalisel näitusel kodus valmistatud munadega. Näitusel võis näha väga erineval viisil valmistatud mune.

Südamenädala (17.-21.04) raames toimusid võimlemishommikud, spordipäev, südamematk, iga rühm valmistas plakati „Mis on südamele hea“ ja korraldas oma rühmas näituse „Perega sportimas“.

Liikumisõpetaja Karli eestvedamisel luges Laululinnu personal terve aprillikuu jooksul oma samme. Selle juures olid abiks mobiiliäpid või sammulugejad. Kokku tegid Eerika Laululinnu töötajad **6 169 108** sammu! Tervislikkus ja liikumine on meie lasteaias au sees ja nii võis meie personali kohata 15. mai õhtupoolikul Vapramäe matkarajal.

Aprillis-mais osalesid kõik Eerika filiaali rühmad Latika talu õppepäevadel, kus sai muu tegevuse hulgas põske pista erivärvilisi puu- ja köögivilju ning erilise elamuse andis lambale pai tegemine.

Maikuu lõpetasid traditsioonilised üritused: 25. mail toimus Lehelindude ja Peoleode ühine lõpupidu ning 30. mail kevadpidu õues.

TIINA HELISTE,
Laululinnu lasteaia Eerika filiaali õppealajuhataja

Soinaste Laululinnu lasteaia Kuldnokkade rühma lõpetajad.
Foto: Silva Meos

Eerika Laululinnu lasteaia Peoleode ja Lehelindude rühma lõpetajad.
Foto: Kaarel Tigas, Fotorobot.ee

Õppepäev toetamaks erivajadustega lapsi lasteaias

Kogu Eesti haridussüsteem on viimastel aastakümnetel liikunud kaasava hariduse suunas, et tagada võimalikult kvaliteetne haridus kõigile meie lastele, arvestades nende isikupära ja võimekust. Laste erivajaduste varajane märkamine, õigeaegne sekkumine, lapse pidev arendamine ja toetamise tulemuslikkuse analüüs toetab lapse arengut parimal moel, aitab nii lapsevanemal kui ka teistel lapse lähikonda kuuluvatel last paremini mõista ning toetada. See kõik nõuab haridusasutuse personali ettevalmistamist tuge vajavate laste märkamiseks ja nendega oskuslikult tegelemiseks.

Laste arenguhäirete ja eripärade diapasoon on lai. Viimased aastad on näidanud, et arenguliste erivajadustega lapsi tuleb lasteaeda aasta-aastalt aina rohkem. Hetkel käib Ülenurme lasteaia 6 last, kellel on kas määratud erivajaduse diagnoos või soovitud erirühma. Rajaleidja keskuses on nõustamisel käinud 14 last koos vanemaga, sama palju lapsi käib väljaspool lasteaeda logopeedilist abi saamas. Lasteaia eripedagoog pakub tuge 37 lapsele, psühholoogiliselt on nõustatud lasteaia psühholoogi poolt 7 last ja tema perekonda. Lasteaias töötab ka tugiisik. Viimaste aastate tendents on hüppeliselt kasvav käitumisprobleemidega laste arv rühmades.

Ülenurme lasteaia õpetajate üksmeelne arvamus on, et kaasava hariduse põhimõtete elluviimiseks vajavad õpetajad ja kõik lasteaia töötajad, kes on ametialaselt puutuvad otseselt kokku lastega, üha enam teadmisi ja oskusi tööks erivajadustega lastega. Erivajadustega lastega tegelevad õpetajad peavad olema teadlikud sellest, kuidas lapsega käituda ning tema arengut võimalikult edukalt soodustada. See võib aga tulenevalt lapse erivajadusest suuremal või vähemal määral erineda erivajadusteta laste toetamisest ning arengu soodustamisest. Samas koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded ei nõua eripedagoogilisi teadmisi, vaid üksnes eelkoolipedagoogikaalaseid teadmisi. Lasteaiaõpetajad on tihti jäetud erivajadustega lastega tegeledes üksi, puuduvad vastavad teadmised ja oskused.

2016.-2018. aasta programmi „Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid“ meetme „Õpetajate ja koolijuhitide professionaalse arengu toetamine“ tegevuse „Alushariduse parimate praktikate jagamise õpiüritus“ raames toimus laupäeval, 3. juunil sel aastal Ülenurme lasteaia personali (sh õpetaja abid, juhtkond, erispetsialistid) ühine õppepäev „Laste arengulised erivajadused, sh käitumisraskused koolieelses eas“. Koolitusel osales 28 Ülenurme lasteaia töötajat. Koolitus viidi läbi Euroopa Sotsiaalfondi ja Eesti riigi toel, kogusummas 2763 eurot. Projekti eesmärgiks oli toetada kaasava hariduse põhimõtete rakendamist ning saada ülevaade koolieelses eas avalduvatest erivajadustest, sh käitumisraskustest, nende põhjustest ja seostest arenguliste erivajadustega, õppida tundma meetodeid ja võtteid, millega saab ennetada mittesoovivat käitumist ning toime tulla käitumisraskustega lastega, tutvuda arenguliste erivajadustega lastele arengusoodsa kasvukeskkonna loomise põhimõtetega.

Koolituspäeva viis läbi ja astus koolitajana üles Eesti Lastefondi juhataja Sirje Grossmann-Loot, kes on aktiivsus- ja tähelepanuhäiretega laste perede nõustaja. Lasteaia töötajad said nõuandeid ja soovitusi lasteaia erivajadustega lastega tehtava töö tõhustamiseks ning neile tutvustati häid praktikaid koolieelses lasteasutustes erivajadustega lapsi toetavate võrgustike loomisel ning erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse paindlikul kavandamisel ja korraldamisel vastavalt riiklikule õppekavale. Lasteaia töötajatel oli võimalus tutvustada kolleegidele oma kogemusi toimivate sekkumisvõtete rakendamisel ja lapsele arengusoodsa kasvukeskkonna loomisel. Õpetajate ühine arvamus on, et last saab igakülgset toetada vaid koostöös lapsevanemaga.

EVELIN SARAPUU,
Ülenurme lasteaia personali ühise õppepäeva projekti juht,
Ülenurme lasteaia õpetaja-metoodik

Kuidas väliüritusel toitu ohutult müüa või valmistada?

Kui Teie sooviks on minna laadale, festivalile, kohvikute päevale, kontserdile vm väliüritusele toitu müüma ja/või valmistama, siis pöörake tähelepanu järgnevale:

- * Te olete terve. Te ei põe viirus- ega nakkushaigusi, teil ei ole lahtisi haavu, nahavigastusi;
- * Teil on võimalused isikliku hügieeni tagamiseks, sh hügieeniliseks kätepesuks;
- * kui Te müüte müügipakendisse pakendamata toitu või valmistate toitu kohapeal, siis kõik pinnad, millega toit kokku puutub, olgu puhtad ja terved; vajadusel puhastage tööpindu ka päeva jooksul, et vältida ristasaatumist;
- * kaitske toitu saastumise eest (nt pirukad, võileivad jms toitu võiks hoida kaetuna, et vältida saastumist putukate ja tolmuga ning vältida toidu saastamist klientide poolt – nt kõhmine, aevastamine);
- * tagage, et tooted on piisavalt päikesevalguse eest kaitstud; väliürituste puhul pidage meeles, et päike ja kuum ilm mõjutavad jahutusseadmete tööd samuti nagu külm ilm ja tuul kuumutusseadmete tööd;
- * kui Teil on vaja ka päeva jooksul puhastada töövahendeid või pesta toitu, siis mõelge läbi, kuidas saate seda teha hügieeniliselt; kui väliürituse korraldaja ei paku kasutamiseks joogivee nõuetele vastavat vett, siis on vaja võtta joogivesi ise kaasa; võib kasutada näiteks joogiveevillija poolt pudelitesse või veeanumatesse villitud vett;
- * toitu, mis vajab säilimiseks külmkapi temperatuuri, tuleb sellisel temperatuuril hoida kogu müügiaja jooksul; külmkapi temperatuuri vajava toidu hoidmine kõrgemal temperatuuril tekitab soodsa keskkonna bakterite arenguks; bakterid tekitavad erinevaid terviseprobleeme, millest mõnedel võivad olla tõsised tagajärjed;
- * küpsetage toitu põhjalikult, eriti liha, muna ja mereande; sea- ja kanalaha sisetemperatuur peab olema vähemalt 70°C;
- * hoidke valmistoit ja toores toit eraldi;
- * varuge prügi jaoks vajalik taara; mõelge läbi, kas Teil on vaja ära visata ka vedelikke;
- * müügil olev toit peab olema jälgitav, mis tähendab seda, et Te olete võimeline tõendama, kust on pärit toit, mida müüte või kasutate toidu valmistamiseks; näiteks on Teil olemas toidu saatelehed;
- * tagage tarbijale teave müüdava või valmistatava toidu kohta (nt nimetus, koostisosad, netokogus, minimaalse säilimisaja tähtpäev „Parim enne“/„Parim enne ... lõppu“, või tarvitamise tähtpäev „Kõlblik kuuni“, eritingimused säilitamise ja/või kasutamise kohta, valmistaja või tootja või pakendaja või müüja nimi ja aadress, tarvitamisjuhised);
- * veenduge, et teate, millised on allergiat või talumatust põhjustavad ained või tooted (<http://www.vet.agri.ee/?op=body&id=1282>) ning oskate tarbijale oma toodete kohta informatsiooni anda;
- * kasutage toiduga kokkupuutes vaid selliseid materjale ja esemeid, mis on selleks ette nähtud; vajalikku informatsiooni leiata märgistusest ja vastavusdeklaratsioonilt (teatud materjalide/esemete puhul, näiteks plast, keraamika, regenereeritud tsellulooskile); kindlasti tuleb tähelepanu pöörata materjali/eseme kasutustingimustele: kas kuumatoiduga tohib kokkupuude olla, kas sobivad nii happelised, rasvased, alkohoolsed jne toidud või on esemele seatud piirangud;
- * selleks, et toitu müüma või valmistama minna, esitage Veterinaar- ja Toiduametile majandustegevusteade, see tuleb esitada ajutise jaemüügi/toitlustamise kohta või teistsaldatava jaemüügi/toitlustamise kohta.

Ajutine jaemüük/toitlustamine on teatud ajavahemikul, kuid mitte rohkem kui 3 kuud kestev (nt hooajalised ettevõtted), ühel müügilalal jaemüügi/toitlustamisega tegelev ettevõtlus (avalik üritus, laad, turg, mess, festival jm). Majandustegevusteade esitatakse iga ürituse kohta eraldi.

Teisaldatav jaemüük/toitlustamine on mistahes liigutatav (kokku pandav, lahti võetav, ühest kohast teise viidav) käitlemiskoht (müügivagun, järeldaagis, telkkatus jm). Teisaldatavast ettevõtte teavitatakse VTAD ettevõtte juriidilise aadressi järgi üks kord tegevuse alustamisel ning teavitada tuleb igast käitlemiskohast või seadmest eraldi (nt kui toidukäitlejal on 3 müügilehti, siis tuleb teavitada igast müügilehtist eraldi). Juhul, kui teisaldavat ettevõtet kasutatakse toidu käitlemise eesmärgil püsivalt ühel müügilalal aastaringelt, loetakse selline ettevõtte paikseks ning peab omama tegevusluba.

Paku oma kliendile vaid tarbimisväärselt ja ohutut toitu!

Enimlevinud rikkumised, mida Veterinaar- ja Toiduamet on väliüritustel märganud, on seotud toidu hoidmisega selleks mittesobival temperatuuril, toidu jälgitavuse mittetagamise ja puuduliku teabe esitamisega tarbijatele.

Juhul, kui Te ei taga toidu müügilale või valmistamisele vajalikke tingimusi, siis on VTA-l õigus nõuda toidu valmistamise ja/või müümise kohest lõpetamist, võtta toit hoiele ning hiljem see hävitada. VTA-l on õigus läbi viia väärtemenetlus, mille tagajärjel võidakse määrata rahaträhtv kuni 2000 eurot.

Heade soovidega
MARTIN ALTRAJA
Veterinaar- ja Toiduameti pressiesindaja,
tel 5343 6656
martin.altraja@vet.agri.ee

Suvi Eesti Põllumajandusmuuseumis

- 7. ja 8. juulil Piip ja Tuut etendusega „Loomad“; pileteid on võimalik soetada meie turismiinfokeskusest!
- 9. juulil toimub Eesti Põllumajandusmuuseumis üleriigiline masinatepäev ja „Lauluga maale“ saatelindistus koos Rolf Roosaluga.
- 23. juulil avatud talude päev; ootame osalema kõiki väiksemaid ettevõtteid ja talusid!
- 5. augustil Eesti raskeveohobuste päev & Rukkilõikustalgud
- 2. septembril Tõuloom & Tartu Sügisnäitus; hommikupoolikul esineb Kaunimate Aastate Vennaskond ja õhtusel kontserdil Smilers!
- Rohkem informatsiooni leiate www.epm.ee
- Ürituste programmid täienevad!

EMILY LINDSALU,
EPM kommunikatsiooni- ja turundusjuht
tel 738 3813, 5301 3023

Tartu võimlemispidu „Õnnetunne“

31. mail toimus Tamme staadionil suur Tartu võimlemispidu, mis kandis seekord pealkirja „Õnnetunne“. Võimlemisklubi Rütmi Ülenurme rühmadest esinesid meie ettevalmistusrühm, miniklassi- ja lasteklassirühm. Lauluga esines meie võimleja Krislin Sallo ning etteaste tegi ka meie peatreener Katri Toomsalu (foto).

Tartu võimlemispeo pilte saab vaadata aadressilt <https://www.vkylenurme.ee/single-post/2017/06/02/Tartu-V%C3%B5imlemispidu-%C3%95nnetunne>.

Foto: Kristina Lillo

Sära, glamuuri ja graatsiat

Sellekevadine võimlemispidu pakkus taas elamuse nii osalejatele kui pealtvaatajatele.
Foto: Kertu Valjala.

17. mail toimus Ülenurmes selle hooaja kevadine oodatud pidu. Ülenurme võimlemispeol gümnaasiumi spordihoones esinesid kõik Ülenurmes tegutsevad võimlemisrühmad ning VK Rütmi rühmad linnast. Etteasted tegid Ülenurme kõige pisemad võimlejad, Eerika Laululinnu lasteaiavõimlemisrühm, külalised Kõrveküla koolist, Ülenurme ettevalmistusrühm ja kõik meie võistlusrühmad – miniklassi rühm, lasteklassi rühm ja juunioriklassi rühm.

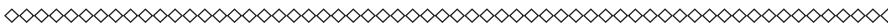
Lisaks esinesid VK Rütmi rühmad Perfetto, Siidisabad, Pääsukesed ja iluvõimleja Aia Adele Narits. Lauluga esines ka meie miniklassi võimleja ja „Laulukarusell 2017“ Grand Prix' võitja Krislin Sallo. Treeningud toimuvad meil ka Tõrvandi lasteaias „Rüblük“ ning juba järgmisel aastal osalevad kindlasti meie võimlemispeol ka lasteaialapsed.

Meeleoluka ja rahvarohke sündmusega lõpetas VK Rütmi Ülenurme oma põhihooaja. Siis oli veel ees Tartu võimlemispidu ning siis juba suvelaager Madsal.

Suur tänu ja maani kummardused meie tublide võimlejate ja kõikide treenerite ees ning eriline tänu lapsevanematele, kes oma lastele tublisti kaasa elavad ning neid toetavad!

Kõiki uusi võimlemishuvilisi ootame treeningutele alates septembrikuust. Kes soovib aga liituda meie võistlusrühmadega, siis nende treeningud algavad augustis! Võtke meiega julgelt ühendust juba täna: www.vkylenurme.ee; vkylenurme@gmail.com, tel 5649 3901.

MARGOT VÕSOKOV,
võimlemisklubi Rütmi Ülenurme juht

Ida-Virumaa lahtised karikavõistlused

4. juunil osalesid kõik Ülenurme võistlusrühmad ja VK Rütmi Pääsukesed Ida-Virumaa lahtistel karikavõistlustel ilu- ja rühmvõimlemises. See oli rühmade jaoks selle hooaja viimane võistlus. Kohal oli võistkond nii Eestist, Lätist, Venemaalt kui ka Soomest.

Kõikidel rühmadel läks võistlus väga edukalt: Ülenurme miniklass I saavutas 1. koha ja miniklass II väga tubli 2. koha. Lasteklassi A-grupi võistlusel saavutas Ülenurme lasteklass 2. koha soomlaste rühma järel. Noorteklassi A-grupis võitsid VK Rütmi Pääsukesed ning juunioriklassi A-grupis võitsid Ülenurme juuniorid. Palju õnne kõikidele võimlejatele ja treeneritele!

Pilte saab näha meie Facebooki lehelt https://www.facebook.com/pg/vkylenurme/photos/?tab=albumjaalbum_id=1317973421657154.

MARGOT VÕSOKOV

TARTU VÄIKE PÄIKE LASTEAED

ootab oma perega liituma 1,5-7-aastasi lapsi.
3-rühmaline valgusküllane lasteaed asub Tartu kesklinnas aadressil Tiigi 78. Lasteaias toimuvad kaks korda nädalas muusika- ja liikumistunnid, lisaks avanevad septembris erinevad põnevad huviringid. Tule tutvuma meie tegemistega juba täna!
Lisainfo tartu@lasteklubi.ee või 5884 4713.

Müüa

KODUKANADE MUNE,

nii pruune kui valgeid,
hinnaga 1.50 eurot karp (10 tk).
Ühtis või Tartus, kokkuleppel.
Tel 5191 4845.

Järgmine Olevik ilmub augustis.